

Sayı : B.17.0.SGB.0.10.00.00 - 610 - 2698 - 7474
Konu : Soru Önergesi

26.06/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/5922 Esas nolu yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. Maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EK:
Soru Önergesi cevabı (... sayfa)

Manisa Milletvekili Sayın **Erkan AKÇAY**'a ait 7/5922 Esas Nolu yazılı Soru Önergesine ilişkin olarak hazırlanan Cevap Metni

Otizm ilk belirtileri bebeklik ya da çocukluk döneminde gösteren bir beyin gelişme bozukluğudur.

Otizm; sessiz kalma, zeka özüllü olma, durmadan el çırpma ya da sallanma gibi ciddi bozukluklar gösteren bireylerden, etkin ama belirgin olarak sıra dışı sosyal yaklaşımlar gösteren, çok dar ilgi odakları olan ve laf ebesi, bilgiçlik taslayan iletişimi olan daha az bozukluk gösteren bireylere kadar çok geniş bir spektrumda kendini gösterir.

Otizm, yaşam boyu süren, sosyalleşme, iletişim ve diğer bir çok etkinlik alanını etkileyen bir sendromdur. Otistik çocuklar yalnızdır, kendilerine bakamazlar ve yanlarında biri olmadan çaresizdirler. Otistik Çocukların 24 saat eğitim almaları ve 24 saat gözetim altında tutulmaları gerekmektedir. Bu eğitim ve gözetim altında tutulmaları ancak aileyle, özellikle de anneyle mümkündür.

SORU 1) Otizme sahip çocukların ailelerin hiçbir sosyal yaşamı yoktur. Sosyal yaşamın yanı sıra aile bireylerinin herhangi bir sağlık problemiyle karşılaşmalarında çocuklarını bırakabilecekleri bir yer bulunmamaktadır. Bununla ilgili özel bir kuruluş açmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 1) İstanbul Bakım, Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezi, otistiklere yönelik bir ihtisas kuruluşu olarak hizmet verme amacıyla kurulmuş olup, 2011 yılından bu yana 13 yaş üstü bakıma muhtaç otistik bireylere yönelik hizmet vermektedir. Bakanlığımız bünyesindeki planlamalarda ihtisaslaşmış nitelikteki kuruluş sayılarını artırmak için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

SORU 2) Ailelerin en büyük korkusu onlar hayatta olmadığı zaman çocuklarının durumunun ne olacağıdır. İnsanlık onuruna uygun, üretici ve mutlu olacakları yaşam köylerinin kurulması mümkün müdür?

CEVAP 2) Özüllü ailelerinin “biz vefat ettikten sonra özüllülerimize kim bakacak” endişesi Bakanlığımızın son yıllarda yapmış olduğu çalışmalar sonucunda giderilmiştir. Bu alanda gerçekleştirilen mevzuat değişiklikleri ve bu çerçevede yürütülen uygulamalar ile, sosyal güvencesi olup olmamasına bakılmaksızın bakıma muhtaç özüllüsü olan ailelerin bakım ihtiyaçları karşılanmaktadır. Bakıma muhtaç özüllüsü olan ailelerin sosyal güvencesi olup olmamasına bakılmaksızın, özüllülere bakım ve rehabilitasyon kuruluşlarımızda bakım hizmeti sağlanmaktadır. Halen bakım kuruluşlarımızda sıra bekleyen özüllü bulunmamaktadır. Bakım hizmeti için müracaat eden özüllüler sıra beklemeksizin bir bakım merkezine ivedilikle yerleştirilmektedir. Ayrıca, ilgili mevzuatta yer alan uygunluk kriterlerinin karşılanması halinde, bakıma muhtaç özüllülere özel bakım kuruluşlarında bakım hizmeti verilmesi sağlanmaktadır.

Söz konusu hizmetin nitelik olarak geliştirilmesine yönelik çalışmalara devam edilmekte, özüllülerimize sunulan hizmetleri geliştirmek amacıyla çeşitli projeler yürütülmektedir. Bu kapsamda, özüllülere daha iyi fiziki şartlarda daha kaliteli hizmet sağlamayı amaçlayan Engelsiz Yaşam Merkezi Projesi ile Umut evi projesi hayata geçirilmiştir. Daha düşük kapasiteli, daha iyi fiziki ortam sağlayan ve özüllünün toplum yaşamına aktif katılımı sağlanarak bakım verilmesini hedefleyen projeler ile özüllülerimizin yeteneklerinin geliştirilmesine ve sosyal hayata uyumuna yönelik çalışmalara katkı sağlanmaktadır. Yatırım projelerine ilişkin planlamalar, yüksek kapasiteli kuruluşlar yerine, özür grupları bazında ihtisaslaşmaya yönelik ihtiyaçlar ile bölgesel farklılıklar göz önünde bulundurularak dizayn edilen Engelsiz Yaşam Merkezi formatındaki kuruluşların yaygınlaştırılması düşüncesi doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

SORU 3) Toplumda farkındalık yaratma konusunda Aileler yalnız kalmaktadır. Bu konuda kurumların pozitif ayrımcılık yapmaları mümkün müdür?

CEVAP 3) Bakanlığımızın görev alanı ile ilgili olarak verilen hizmetler, toplumda farkındalık ve bilinç oluşturmaya yönelik faaliyetleri de kapsamaktadır. 5378 sayılı Özürlüler Kanununun Genel esaslar başlıklı 4 üncü maddesinin c fıkrasında yer alan, “Özürlülere yönelik olarak alınacak kararlarda ve verilecek hizmetlerde özürlülerin, ailelerinin ve gönüllü kuruluşların katılımı sağlanır.” hükmü çerçevesinde, bu faaliyetlere özürlü aileleri de dahil olmak üzere, tüm paydaşların katılımının sağlanmasına özen gösterilmektedir. Diğer taraftan, Anayasanın 10 uncu maddesinde 2010 yılında yapılan değişiklikle getirilen, özürlüler için alınacak tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılamayacağı hükmü çerçevesinde özürlülere pozitif ayrımcılık anayasal düzeyde bir güvence kazanmış olup, kurumların pozitif ayrımcılık yapmaları mümkündür.

SORU 4) Otizmlili çocuğa sahip olan ailelerin bazıları bakım parası alabilmektedir. Bu paranın yoksulluk şartı aranmadan bu çocuklara sahip tüm ailelere verilmesi mümkün değil midir ?

CEVAP 4) Bilindiği üzere 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa eklenen Ek 7. madde ile bakıma muhtaç özürlülere ikametgâhında bakım hizmeti verilebilmektedir. Evde bakım hizmeti, 30.07.2006 tarih 26244 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “Bakıma Muhtaç Özürlülerin Tespiti ve Bakım Hizmeti Esaslarının Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik” hükümleri kapsamında yürütülmektedir.

Söz konusu yönetmelikte bakıma muhtaç özürlü; “özürlülük sınıflandırmasına göre **ağır özürlü** olduğu belgelendirilenlerden, günlük hayatın alışılmış, tekrar eden gereklerini önemli ölçüde yerine getirememesi nedeniyle hayatını başkasının yardımı ve bakımı olmadan devam ettiremeyecek derecede düşkün olduğu, **her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamı** esas alınmak suretiyle; kendilerine ait veya bakmakla yükümlü olduğu birey sayısına göre kendilerine düşen ortalama aylık gelir tutarının, bir aylık **net asgari ücret tutarının 2/3’ünden daha az** olduğu bakım raporu ile tespit edilen özürlüler” olarak tanımlanmış olup, evde bakım hizmetine ilişkin ödemeler bu çerçevede gerçekleştirilmektedir.

SORU 5) Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin ailelerine su, telefon, internet gibi hizmetlerin giderleri 18 yaşından sonra indirimli olarak uygulanmaktadır. Oysa bu giderler 18 yaşına kadar çok fazla olmaktadır. Bu tür indirimlerin yaş sınırı olmadan tüm özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin ailelerine uygulanması mümkün müdür? Bununla ilgili herhangi bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 5- Belediye Meclisleri kararları doğrultusunda bazı belediyeler su faturalarında indirim uygulayabilmektedir. Aynı şekilde sabit ve mobil telefon operatörleri de %40 ve üzeri özürlü raporu sahiplerine indirimli konuşma paketleri sunmaktadır. Ancak, su ve telefon abonelikleri bilindiği gibi isme yapılmakta ve abone olunabilmesi için 18 yaş ve üzerinde olma şartı bulunmaktadır. Bu ve benzer öneriler, özürlülere yönelik haklarının genişletilmesine ilişkin çalışmalarında değerlendirilmektedir.